

# Pla Docent

## 1. Dades descriptives de l'assignatura

---

- **Nom de l'assignatura:** Introducció al Dret
- **Curs Acadèmic:** 2014-15      **Curs:** Primer  
    **Trimestre:** Primer
- **Titulació / Estudis:** Grau en Criminologia i Polítiques Públiques de  
Prevenció      **Codi assignatura:**22492
- **Nombre de crèdits ECTS:** 4      **Hores dedicació**  
**estudiant:**100
- **Llengua o llengües de docència:** castellà
- **Professorat:** José Luis Pérez Triviño

## 2. Presentació de l'assignatura

---

La matèria "Introducció al Dret" està concebuda com a introductòria, com ho fa palès la seva ubicació en els primers semestres juntament amb altres matèries tradicionalment considerades propedèutiques per a la formació de l'estudiant. Per aquesta raó, s'acostuma a presentar la matèria com una introducció general a la comprensió del paper que té el Dret en una societat i com una presentació sumària d'alguns conceptes bàsics que apareixen en l'estudi de qualsevol branca del Dret, així com del vocabulari bàsic necessari per al coneixement jurídic que pugui ser d'interès per a un estudiant de criminologia com també de la interrelació del Dret amb altres fenòmens normatius com la moral. Aquests coneixements introductoris es presenten sistematitzats en una concepció que tracta de subministrar les bases mínimes per comprendre la situació e interrelacions, funció i estructura bàsica del Dret en una societat complexa com les nostres.

Per desenvolupar aquesta assignatura l'estudiant no necessita coneixements previs, donat el caràcter introductori que té. Igual que passa amb altres matèries que es cursen a l'inici de la carrera de Dret, un dels objectius de la nostra assignatura consisteix a proporcionar part dels "coneixements previs" i de les "eines" que seran d'utilitat per tal d'afrontar l'estudi de les diverses branques del Dret. Ara bé, sí que és raonable que tingui una cultura general adquirida en la formació preuniversitària i a més a més, que l'estudiant tingui una mínima capacitat d'abstracció i de raonament. Abstracció per comprendre els conceptes bàsics del Dret així com de les seves funcions, i de raonament per captar la fonamental naturalesa pràctica i argumentativa del Dret.

### 3. Competències a assolir en l'assignatura

| Competències generals                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Competències específiques                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Instrumentals</b></p> <p>G.1.- Capacidad para expresarse y comunicarse correctamente en catalán y castellano.</p> <p><b>Interpersonals</b></p> <p>G.5. Capacidad de gestionar la información: selección de fuentes, síntesis de la información y evaluación crítica de la información relevante</p> | <p>E.20.- Reconocer las principales instituciones jurídicas.</p> <p>E.21.- Identificar los principales problemas y discusiones relacionados con la respuesta del sistema penal a las víctimas de delitos</p> |

## **4. Continguts**

### **1. El concepto de Derecho**

- a) normas**
- b) coacción**
- c) institucionalización**
- d) funciones del Derecho**
  - **necesidad del Derecho**
  - **control social**
  - **seguridad**

### **2. El Derecho y la justicia**

- a) algunas teorías de la justicia: utilitarismo y liberalismo**
- b) los límites de la interferencia estatal**
  - **el principio liberal del daño**
  - **paternalismo**
  - **perfeccionismo**
  - **moralismo legal**

### **3. Las ramas del Derecho**

- a) Derecho Público y Derecho Privado**
- b) Derecho Constitucional**
- c) Derecho Internacional Público y Privado**
- d) Derecho Comunitario**
- e) Derecho Penal**
- f) Derecho Civil**
- g) Derecho Mercantil**
- h) Derecho Laboral**
- i) Derecho Procesal**

#### **4. Estructura del Derecho**

**a) las fuentes del Derecho**

**b) la jerarquía normativa**

**c) organización jurisdiccional.**

**d) la aplicación del Derecho: las sentencias**

#### **5. El Estado constitucional**

**a) la separación de poderes**

**b) la organización territorial**

**c) los derechos fundamentales**

### **1. Avaluació**

Criteris generals d'avaluació:

Se seguiran les directives del deganat òbviament. En aquest sentit, l'avaluació final és obligatòria per aprovar l'assignatura. Les activitats de subgrup seran avaluades de manera continuada a les classes. Aquestes tindran un valor final de 4 sobre 10 (40% de la nota). I l'examen final tindrà un valor de 6 punts sobre 10 (60% de la nota).

L'examen final contindrà únicament preguntes relacionades amb la part teòrica de l'assignatura.

Tant en l'avaluació de la participació en seminaris com en l'examen final s'intentarà avaluar totes les competències, totes les habilitats i tots els coneixements.

La prova final tindrà lloc en el dia que estableixi el deganat.

Els treballs que l'estudiant hagi de presentar per escrit han de ser originals i propis. En cas de detectar-se que s'ha plagiat un treball aliè, la qualificació de l'assignatura serà un suspens. La cita literal de textos s'ha de fer sempre entre cometes i/o cursiva, indicant a continuació la font d'on s'ha extret la informació. En l'apartat de bibliografia es faran constar totes les fonts utilitzades, webs incloses.

#### **Recuperació:**

D'acord amb les instruccions del degà de dret (de 21 de maig de 2012) s'entén que un estudiant ha participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació continuada durant el trimestre quan ha assistit a classe i ha realitzat els exercicis corresponents a *almenys el 50%* dels seminaris i altres activitats a l'aula. D'altra banda, s'entén que un estudiant ha assistit a l'examen final quan el lliura. Només

poden participar en el procés de recuperació aquells estudiants que han suspès el conjunt de l'assignatura, i no hi ha possibilitat de participar-hi per pujar nota si la inicialment obtinguda és igual o superior a 5,0.

La *recuperació de l'avaluació continuada* consistirà en un examen de característiques similars a l'avaluació normal.

La *recuperació de l'examen* consistirà en un examen que es farà en un dels dos dissabtes habilitats al calendari acadèmic el segon tercer trimestre.

## 2. Bibliografia i recursos didàctics

### Bibliografia bàsica

- Font Barrot, A.- Pérez Triviño, J.L. (2009): El Derecho para no juristas; Deusto, Barcelona.

### Bibliografia complementària

- Latorre, A. (1987): Introducción al derecho. Ariel, Barcelona.

- Moreso, J.J. y Vilajosana, J.M. (2004): Introducción a la teoría del derecho, Marcial Pons, Madrid.

- Prieto Sanchís, L.-De Páramo, J.R.-Gascón, M.- Betegón, J. (1997): Lecciones de Teoría del Derecho; McGraw&Hill, Madrid.

- Guastini, R. (1999): Distinguiendo; Gedisa, Barcelona.

- Vilajosana, J.M (2008): Identificación y justificación del Derecho; Marcial Pons,

- Atienza, M. (1993): Tras la justicia, Ariel,

- Kymlicka, W. (1996): Filosofía política contemporánea, Ariel, Barcelona.

## 3. Metodologia

Al costat de les classes teòriques s'imparteixen els seminaris, que comencen en la tercera setmana de curs. Cada grup es divideix en 4 subgrups, de manera que en cada subgrup hi ha aproximadament 20 alumnes. S'imparteixen dues hores de seminari amb cada subgrup, quinzenalment. Segons el contingut del cas que es treballi, els alumnes s'organitzen en petits grups. En tot cas, en el guió que se'ls subministra s'indica quina és la tasca que han de realitzar i la periodificació temporal.

Al marge de les explicacions teòriques que s'ofereixen a les classes presencials i que tenen un eminent propòsit de presentació dels conceptes bàsics de cada tema, a l'estudiant se li oferiran diferents textos dels continguts dels quals han de ser estudiats de forma autònoma. Aquest text aprofundeix en la presentació magistral del professor.

També se li oferiran materials que una vegada llegits han de ser discutits i argumentar-se en seminaris.

S'elaboraran alguns exercicis per escrit, dirigits pel professor responsable de l'assignatura, sobre temes concrets del programa.

a) Treball presencial

Les classes teòriques dels grups grans seran del tipus magistral.

Les classes en els subgrups seran participatives. Es potencia la participació i la forma d'argumentar. Per a això els estudiants han de preparar prèviament els assumptes i temes a tractar.

Les tutories es faran sobre els exercicis a presentar i sobre les consultes de dubtes.

L'examen final consistirà en una prova en forma de test i una pregunta de desenvolupament.

b) Hores de treball dirigit

Prèvies a les activitats del subgrup: l'estudiant haurà de treballar sobre els materials preparatoris a les esmentades sessions durant 5 hores.

Per a les activitats de grup classe magistral: l'estudiant haurà de llegir el temari corresponent prèviament a la classe.

c) Hores de treball autònom

56 hores de lectura tant del manual com de la resta de materials d'estudi i de la bibliografia per a les sessions de subgrup.

## Programació d'activitats

| Setmana   | Activitat a l'aula<br>agrupament / tipus d'activitat                                             | Activitat fora de l'aula<br>agrupament / tipus d'activitat                                                                                                                                                                       |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Setmana 1 | Sessió 1: classe teòrica: el concepte de Dret<br>Sessió 2: classe teòrica: : el concepte de Dret | - Prèvia a la classe teòrica:<br><br>Lectura del manual de referència: preparació del temari.                                                                                                                                    |
| Setmana 2 | Sessió 1: classe teòrica: el concepte de Dret<br>Sessió 2: classe teòrica: : el concepte de Dret | - Prèvia a la classe teòrica:<br><br>El concepte de Dret II: preparació del temari.                                                                                                                                              |
| Setmana 3 | Sessió 1: El Dret i la justícia<br>Sessió 2: El Dret i la justícia                               | - Prèvia a la classe teòrica:<br><br>Lectura de l'apartat del manual de referència: preparació del temari.<br><br>- Posterior a la classe teòrica:<br><br>El Dret i la justícia: consolidar coneixements                         |
| Setmana 4 | Sessió 1: El Dret i la justícia<br>Sessió 2: El Dret i la justícia                               | - Prèvia a la classe teòrica:<br><br>Lectura de l'apartat del manual de referència: preparació del temari.<br><br>- Posterior a la classe teòrica:<br><br>El Dret i la justícia: consolidar coneixements                         |
| Setmana 5 | Sessió 1: Les branques del Dret<br>Sessió 2: Les branques del Dret                               | - Prèvia a la classe teòrica:<br><br>Lectura de l'apartat del manual de referència: preparació del temari.<br><br>- Posterior a la classe teòrica:<br><br>Les branques del dret: consolidar coneixements                         |
| Setmana 6 | Sessió 1: Les branques del Dret<br>Sessió 2: Les branques del Dret                               | - Prèvia a la classe teòrica:<br><br>Lectura de l'apartat del manual de referència sobre el Dret i la Moral: preparació temari.<br><br>- Posterior a la classe teòrica:<br><br>L'estructura del Dret: consolidar coneixements    |
| Setmana 7 | Sessió 1: L'estructura del Dret<br>Sessió 2: L'estructura del Dret                               | - Prèvia a la classe teòrica:<br><br>Lectura de l'apartat del manual de referència sobre l'estructura del Dret. Preparació temari.<br><br>- Posterior a la classe teòrica:<br><br>L'estructura del Dret: consolidar coneixements |
| Setmana 8 | Sessió 1: L'estructura del Dret<br>Sessió 2: L'estructura del Dret                               | - Prèvia a la classe teòrica:<br><br>Lectura de l'apartat del manual de referència: preparació temari.                                                                                                                           |

|            |                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|            |                                                                      | - Posterior a la classe teòrica:<br>L'estat constitucional. Activitat: consolidar coneixements                                                                                                                                           |
| Setmana 9  | Sessió 1: L'estat constitucional<br>Sessió 2: L'estat constitucional | - Prèvia a la classe teòrica:<br>Lectura de l'apartat del manual de referència: preparació temari.<br>- Posterior a la classe teòrica:<br>L'estat constitucional. Activitat: consolidar coneixements                                     |
| Setmana 10 | Sessió 1: L'estat constitucional<br>Sessió 2: L'estat constitucional | - Prèvia a la classe teòrica:<br>Lectura de l'apartat del manual de referència: preparació temari.<br>- Posterior a la classe teòrica:<br>L'estat constitucional. Resolució dubtes. Consolidar coneixements<br>- Preparació examen final |